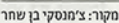
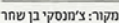


חלק מהמרכזים המסחריים הגדולים \* שפתוחים בשבת, ושטחם המסחרי (ברוטו)



\*יותר מ-15 אלף מ"ר

## התפלגות המרכזים המסחריים בישראל



"מהניסיון שלנו, בשלוש השנים האחרונות קשה להניע עסקים לפעולה נגד פעילות בשבת, מכיוון שגם אם אנחנו מגישים את העתירה בשם של בעלי העסקים, לרוב הם לא מגיעים לבית המשפט מרוב פחד מהעירייה או מחשש להפסיד יום עבודה".

העירוני ביישוב, "הם הולכים לה" רוג את הענף. זה יהיה אסון. לא מספיק שהאינטרנט אוכל לנו את העבודה? לקניין שלי אין זכות קיום בלי שבת. אם זה יקרה, תקום צעקה ענקית במדינה. לא ברור לי איך עד עכשיו לא קמה צעקה ולא מפגינים מול הבית שלי. רדעי. לחנויות והאופנה זאת מכה אנושה. בנוסף, זה יגרע פרנסה מאלפי עובדים שמחפשים לעבוד בשבת, כמו טוטר נטים, ויפגע בקהל שעובד במשך השבוע ורוצה לקנות בשבת. זה יפגע בעמך".

זיו שחורי, מנכ"ל חברת ישפרו, המפעילה שבועה מרכזים מסחריים, ובהם ישפרו פלאנט באר שבע וחד לק מהחנות במרכז המסחרי בנס ציונה, הפתוחים בשבת, אמר: "אנחנו צריכים ללמוד את החוק הזה ולראות איך אנחנו חיים אתו ומה יהיו ההשלכות. אף אחד עוד לא יודע איך זה הולך לעבוד בפועל. במקרה לא המתחמים שזה נחלת כמעט לא ישפיע, אבל זה בהחלט

מנהלי מרכזים מסחריים וחניות הפועלות בשבת לא ששו אתמול לדבר. לטענתם, הם חוששים שאם ידברו, הדבר ימשוך אש לכיוונם ויביא להסגירתם. מנחם מעזרי, מנכ"ל עופר בילו סנטר אווטלס התפתח בשבת, הסכים להתראיין בשמו ואמר: "מדובר במכת מוות למרכזים מסחריים שלא יוכלו לעבוד בשבת. אני מניח שמבמקרה של המרכז המסחרי שלנו יהיה בסדר, כי בקצרת עקרון חוק העזר קובע שצסקיס מחוץ ליישוב, כמונו, יוכלו להמשיך לפעול בשבת.

"מרכזים מסחריים ביישובים אחרים, הפועלים בניגוד לחוק העזר, יהיו עקשני בענייה קשה. לא רק מרכזים מסחריים — כל החנויות הפועלות בשבת, גם לא בתוך מרכזים מסחריים. בלי המכירות בשבת לא תהיה להם זכות קיום. זו גם תהיה בעיה חמורה לאלפי עובדים ערבים."

לדברי מנכ"ל מרכז מסחרי אחר פועל בשבת בניגוד לחוק העזר

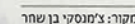
בביתו של משה, בירושלים, נערכו בשבועיים האחרונים תיקונים לחוקי העזר כדי שיאפשרו פעילות עסקים בשבת, נמצאות בבעיה, שכן כל חוק עזר עירוני שרשות מקומית מחוקקת צריך לעבור למשרד הפ-

**בבנימין נתניהו (מימין), אורי מקלב ומאיר פרוש, לאחר אישור החוק אתמול צילום: אוליבייה פיטוסי**

מיליון מ"ד, שהם 37% מהשטחים המסחריים בישראל, פתוחים בשבת. כשמחלקים את המרכזים המסחריים לסוגים עולה כי 22% מהפאוור סנטרים (מרכזים מסחריים)

צ'מנסקי בן שחר, בישראל פוע-  
לים 423 מרכזים מסחריים, כולל  
קניונים, בשטח כולל של 2.9  
ממיליון מ"ר. מתוכם, 91 מרכזים  
מסחריים. בשטח כולל של 1.1

שיעור המרכזים המסחריים שפתוחים בשבת



התפלגות הפדיון החודשי במרכזים המסחריים

מקור: צ'מנסקי בן שחר

\* מכניסת השבת עד צאתה

קנסות לא מרתיעים. במועצות האזוריות המצב הפוך, וב-80% מהן לא קיים חוק עזר האוסר פתיחת עסקים בשבת. לפי נתוני חברת הייעוץ

בדמיון זה, חזרה השורה.

חוק העסקאות  
את הצביון  
מתי הוא  
אחרי  
רובים בר  
מה אומר  
לאחר  
הוחלט לו  
כי יודרגו  
התשלום

חרדי אלא שמירה על הסטטוס קוו".  
מה אומר החוק החדש?  
החוק אומר שחוקי עזר בעניין פתיחתם וסגירתם של  
עסקים בימי מנוחה יהיו טעונים הסכמה של שר הפנים.  
הסכמת השר תינתן רק אם פתיחת העסקים בימי מנוחה  
נדרשת כדי לספק צרכים חיוניים, לפי הגדרתו של השר.  
השינוי לעומת המצב החוקי שהיה קיים עד כה הוא  
שברירת המחלל השנתנת. עד כה, אם רשות מקומית חר  
קקה חוק עזר שמחיד פתיחת עסקים בשבת, החוק היה נכנס  
לתוקף לאחר 60 יום, שבהם יכול שר הפנים להתערב ולה

החוק שעבר אתמול בקריאה  
שלישית וזה לכינוי "חוק המר"  
כולים, אך קריאה מודקדקת בו  
מגלה כי הוא חוק מלחול על מר-  
כולים בלבד. החוק עשוי להשפיע  
על כל הנעסקים במוצרים בשבת  
בישראל, למעט חריגים — בתי  
קפה, מסעדות, בתי קולנוע, מועד-  
דונים, תיאטראות וחברות נוחות  
בתהנות דלק. חקיקתו עשויה  
להביא לכך שמכרזים מסחריים  
וקניונים הפתוחים כיום בשבת  
— חנויות אופנה, חנויות עשה  
זאת בעצמך, מרכזים ולמעשה  
כל עסק שמועל כיום בשבת ולא  
הורגז מהחוק — לא יוכלו להי-  
משיך לעשות זאת באופן חוקי,  
ועשויים להיסגר בשבתות ההגים.  
שמו הרשמי של החוק הוא "חוק  
לתיקון דיני הירויות המקומיות  
(חוקי עוד בעניין פתיחתם וסגירת-  
תם של עסקים בימי מנוחה)". הכי-  
נוי "חוק המרכזים" דבק בו מאד  
שבתילה נסב הדיון על המרכזים  
בתל אביב, אך כסופו של דבר,  
תחולתו רחבה ורבה יותר.

בוועדת הפנים של הכנסת הסבירו ל-TheMarker: "ביישוב שבו אין חוק עזר בכלל, אין שום בעיה, ועסקים יוכלו להמשיך לפעול בשבת, אך במקומות שבהם יש חוק עזר שאוסר פתיחת עסקים בשבת אך לא אכפף אותו עד כה, יוכל לנתן עסק שאינו פועל בשבת לפנות לבג"ץ נגד היעדר האכיפה. בג"ץ יוכל להחליט לעריכתה לא כחף את החוק, או לתקנו כך שיתיר פתיחה בשבת, ושר הפנים יוכל לאשר או לשלול את התיקון".

כלומר, בניגוד לרבינו של יו"ד הקואליציה, ח"כ דוד אמסלם (הליכוד), שאמר: "החוק לא ישנה דבר, הכל יישאר כשהיה" – לא רק שהחוק יוכל לשנות את המצב הקיים, הוא יספיע על עסקים רבים ולא רק על מרכזים.

לפי מרכז המידע והמחקר של הכנסת, ב-92% מהערים שנבדקו קיים חוק עזר עירוני המתייחס לעסקים בשבת ואוסר את פתיחתם, ומהן בחלק מהערים מותרת פתיחה של מקומות בילוי ומקומות הסעודה. עם הערים שיש בהן חוק האוסר פתיחת עסקים בשבת נמנות הרצליה, חיפה, אשדוד, באר שבע

## אילו עסקים נכללים בחוק המרכולים, ומה יקרה בשטח?

**האם גם עסקים שאינם מרכזים יצטרפו להיסגר בשבת?**  
החוק אינו נוגע למסעדות, בתי קפה וכל מקום שבו מגישים אוכל לצריכה במקום. בנוסף, הוא אינו כולל מקומות "עיתונ ציבורי" וחנויות בתחנות דלק, שנועדו לשרת את משתמשי תחנת הדלק. כלומר, כלומר, המזנונים של בתי הקולנוע, מועדוני הריקודים וכו' מה אינם כלולים בחוק.

ראש הממשלה, בנימין נתניהו, אמר: "לא יהיה שינוי. זה הרבה רחש ומהומה"; וגם שר הפנים, אריה דרעי, אמר: "אישור חוק המרכולים הוא לא ניצחון חרדי אלא שמירה על הסטטוס קוו".

החוק אומר שחוקי עזר בעניין פתיחתם וסגירתם של עסקים בימי מנוחה יהיו טעונים הסכמה של שר הפנים. הסכמת השר תינתן רק אם פתיחת העסקים בימי מנוחה נדרשת כדי לספק צרכים חיוניים, לפי הגדרתו של השר. השינוי לעומת המצב החוקי שהיה קיים עד הנה הוא שברירת המחדל השתנתה. עד כה, אם רשות מקומית חרה קקה חוק עזר שפותר פתיחת עסקים בבת, החוק היה נכנס לתוקף לאחר 60 יום, שבהם יכול שר הפנים להתערב ולה